

MOŽNOSTI REGISTRACE A PODPORY OSOB VE TŘETÍM STUPNI INVALIDITY¹ ZE STRANY ÚŘADU PRÁCE PŘI HLEDÁNÍ PRACOVNÍHO UPLATNĚNÍ

Při hledání pracovního uplatnění, pro poradenství v oblasti pracovní rehabilitace či v případě zájmu o rekvalifikaci se můžete obrátit na Úřad práce v místě svého trvalého bydliště (oddělení Zprostředkování zaměstnání).

Pokud Vám byla ukončena pracovní neschopnost a byla Vám orgánem sociálního zabezpečení (ČSSZ) uznána invalidita třetího stupně, máte právo se zaregistrovat na Úřadu práce.

Pro registraci na Úřadu práce jsou důležité následující dokumenty:

- občanský průkaz
- doklad o ukončení pracovního poměru (pokud jste před vznikem invalidity měl/a pracovní uplatnění)
- zápočtový list, potvrzení o výši průměrného výdělku a evidenční list důchodového pojištění
- posudek o invaliditě nebo rozhodnutí ČSSZ o přiznání invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně

Kromě výše uvedených dokumentů si můžete již předem vyplnit následující formuláře: *Žádost o zprostředkování zaměstnání*, *Žádost o podporu v nezaměstnanosti*, a v případě Vaší předchozí výdělečné činnosti taktéž formuláře *Potvrzení zaměstnavatele pro účely posouzení nároku na podporu v nezaměstnanosti*. Pokud jste obdržel/a odstupné, je nutné vyplnit i formulář *Potvrzení zaměstnavatele o vyplacení odstupného*².

Rozhodující skutečností pro to, zda Vás Úřad práce zaregistruje jako uchazeče o zaměstnání nebo zájemce o zaměstnání (tyto pojmy vysvětleny níže), je posudek o invaliditě vydaný posudkovým lékařem orgánu sociálního zabezpečení.

Každý posudek o invaliditě nebo rozhodnutí o přiznání invalidního důchodu obsahuje kromě uvedení invalidity třetího stupně, procentuálního poklesu pracovních schopností, **také informaci, zda je/není pojištěnec schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek**³. „Při určování poklesu pracovní schopnosti se vychází ze zdravotního stavu pojištěnce doloženého výsledky funkčních vyšetření; přitom se bere v úvahu,... v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 70 % též to, zda je pojištěnec schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek.“ (§ 39, odst. 4, písm. f) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění).

¹ Vzhledem k tomu, že je osobám s poškozením míchy obvykle přiznávána invalidita ve III. stupni, tyto informace slouží pouze pro osoby invalidní ve třetím stupni. Podmínky a nároky osob invalidních v I. nebo II. stupni invalidity se mohou lišit a tento dokument o nich nepojednává.

² V případě vyplacení odstupného Vám bude případná podpora v nezaměstnanosti vyplácena až po uplynutí období, po kterou Vám náleželo odstupné.

³ Mimořádnými podmínkami se rozumí: zásadní úprava pracovních podmínek, pořízení a využívání zvláštního vybavení pracoviště, úprava strojů a nástrojů, podpora a pomoc na pracovišti formou pracovní asistence.

Schopnost výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek - uchazeč:

Pokud máte v posudku o přiznání invalidity uvedeno, že jste schopen/schopna výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek, máte nárok být zaregistrován/a na Úřadu práce jako **UCHAZEČ O ZAMĚSTNÁNÍ** („Uchazečem o zaměstnání se nemůže stát fyzická osoba v době, po kterou ...je invalidní ve třetím stupni, s výjimkou fyzické osoby, která je invalidní ve třetím stupni a je schopna výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek.“ - § 25, odst. 2, písm. d) zákona č. 435/2004 Sb., zákona o zaměstnanosti)

Jako registrovaný uchazeč o zaměstnání můžete očekávat:

- při splnění podmínek nárok na podporu v nezaměstnanosti
- pomoc a podporu při hledání vhodného pracovního uplatnění – právo na zprostředkování zaměstnání
- Úřad práce Vám může zajistit a uhradit rekvalifikační kurz
- nárok na pracovní rehabilitaci

Podpora v nezaměstnanosti:

- náleží uchazeči o zaměstnání, který byl alespoň 12 měsíců v průběhu posledních dvou let výdělečně činný
- do nároku na podporu v nezaměstnanosti se započítává i náhradní doba zaměstnání – tj. příprava osoby se zdravotním postižením k práci, pobírání invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně, trvání dočasné pracovní neschopnosti a další (viz § 41, odst. 3 zákona č. 435/2004 Sb. o zaměstnanosti)
- výše podpory se stanoví z průměrného měsíčního čistého výdělku (první dva měsíce 65%, další 2 měsíce 50% a po zbývající podpůrčí dobu 45%)
- délka podpory v nezaměstnanosti:
 - do 50 let věku 5 měsíců
 - nad 50 do 55 let věku 8 měsíců
 - nad 55 let věku 11 měsíců

Neschopnost výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek – zájemce:

Pokud v posudku o přiznání invalidity nemáte uvedenu schopnost výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek (viz. výše) nemáte možnost být registrován/a jako uchazeč o zaměstnání, ale máte nárok být zaregistrován/a na Úřadu práce jako **ZÁJEMCE O ZAMĚSTNÁNÍ**, a můžete očekávat:

- pomoc a podporu při hledání vhodného pracovního uplatnění – právo na zprostředkování zaměstnání
- Úřad práce Vám může zajistit a uhradit rekvalifikační kurz
- nárok na pracovní rehabilitaci

Zájemce o zaměstnání **NEMÁ** nárok na podporu v nezaměstnanosti.

Pracovní rehabilitace osob se zdravotním postižením

(určena uchazečům i zájemcům o pracovní uplatnění)

Osoby se zdravotním postižením mají právo na pracovní rehabilitaci, kterou zabezpečuje úřad práce ve spolupráci s pracovními rehabilitačními středisky nebo může na základě dohody pověřit zabezpečením pracovní rehabilitace jinou právnickou nebo fyzickou osobu (*např.: vzdělávací, poradenské či zdravotnické subjekty, zaměstnavatele*).

Pracovní rehabilitace je souvislá činnost zaměřená na získání a udržení vhodného zaměstnání osoby se zdravotním postižením, kterou na základě její žádosti zabezpečují úřady práce a hradí náklady s ní spojené.

Úřad práce v součinnosti s osobou se zdravotním postižením sestaví individuální plán pracovní rehabilitace.

Pracovní rehabilitace osob se zdravotním postižením zahrnuje:

- poradenskou činnost zaměřenou na volbu povolání nebo jiné výdělečné činnosti
- zprostředkování, udržení a změnu zaměstnání
- teoretickou a praktickou přípravu pro zaměstnání – příprava na budoucí povolání, specializované rekvalifikační kurzy, příprava k práci
- vytváření vhodných podmínek pro výkon zaměstnání
- ergodiagnostické vyšetření

Příprava k práci může trvat nejdéle 24 měsíců. Při splnění daných podmínek náleží osobě po dobu účasti na přípravě k práci na základě rozhodnutí ÚP **podpora při rekvalifikaci**. Tato podpora náleží i v případě, že osoba není vedena v evidenci uchazečů o zaměstnání (tedy i v případě, že se jedná o zájemce o zaměstnání).

Rekvalifikace

(určena uchazečům i zájemcům o pracovní uplatnění)

Během doby, kdy nemá osoba se zdravotním postižením pracovní uplatnění, může požádat Úřad práce o pracovní rehabilitaci, tedy i o zajištění vzdělání, zvýšení kvalifikace nebo její doplnění. Úřad práce na základě zvolené rekvalifikace stanovuje, komu rekvalifikaci uhradí a případně v jakém zařízení rekvalifikace proběhne.

Sám žadatel si může vyhledat rekvalifikační kurzy, které by chtěl absolvovat a předloží je Úřadu práce. Ten následně žádost vyhodnotí a může zvolenou rekvalifikaci uhradit.

Po dobu konání rekvalifikačních kurzů za určitých podmínek (pokud OZP nepobírá dávky nemocenského pojištění, starobní důchod, mzdu nebo náhradu mzdy) náleží **podpora při rekvalifikaci**. Tato podpora je poskytnuta i v případě, kdy osoba není vedena v evidenci uchazečů o zaměstnání (tedy i v případě, že se jedná o zájemce o zaměstnání).

Registrace na Úřadu práce je **důležitá hlavně pro osoby invalidní ve třetím stupni, které nemají nárok na výplatu invalidního důchodu** (tzn., nesplnili potřebnou dobu pojištění pro nárok na výplatu invalidního důchodu). Za tyto osoby, pokud právě nepracují, stát sociální pojištění (formou náhradní doby pojištění) nehradí. To může mít vliv na případné přiznání starobního důchodu v případě splnění věku potřebného pro nárok na starobní důchod.

Příspěvek na dojížděku

Určen pro uchazeče či zájemce o zaměstnání, při splnění bližších podmínek:

- uchazeč registrovaný na ÚP déle jak 5 měsíců (žádost je nutné podat ještě za doby evidence na ÚP)
- uchazeč či zájemce, kterému byl ukončen pracovní poměr z důvodu hromadného propouštění
- uchazeč registrovaný v evidenci ÚP méně než 5 měsíců, ale nebylo mu/jí možné zprostředkovat zaměstnání v místě bydliště s ohledem na zdravotní stav, nedostačující praxi nebo péči o dítě
- bude dojíždět do zaměstnání v dojezdové vzdálenosti nejméně 10 kilometrů
- bude mít se zaměstnavatelem uzavřen pracovní poměr na dobu neurčitou nebo min. 6 měsíců
- ve vzdáleném zaměstnání pobírá mzdu s omezeným výdělkem (1,5 násobek průměrné mzdy)
- výše příspěvku dle vzdálenosti od 1000,- Kč do 3500,- Kč po dobu max. 12 měsíců

Pokud nejste spokojeni s výrokem lékařské posudkové služby, že nejste schopen/schopna výdělečné činnosti za mimořádných podmínek nebo máte dotazy k problematice registrace a podpory ze strany Úřadu práce při hledání vhodného pracovního uplatnění, můžete se obrátit na sociální pracovnice České asociace paraplegiků – CZEPA.

Jsme Vám k dispozici.

Česká asociace paraplegiků – CZEPA, z.s.

Dygrýnova 816/8

198 00 Praha 14 – Černý Most

www.czepa.cz

czepa@czepa.cz

Aktualizováno: 12. 3. 2021